CERCETĂRILE ARHEOLOGICE DIN PUNCTUL
„PIATRA CU LILIECI” DIN SATUL ȚIRCOV,
COMUNA PÎRSCOV, JUDEȚUL BUZĂU

GEORGE TROHANI
și RADIAN ANDREESCU

La nord de satele Robești și Pîrscov, mărginite spre vest de pîrîul Bălăneasa, iar la nord-est și est de Sărățelul se înalță în trepte dealurile Dilmei. În centru, pe panta de sud din dreptul vârfului Dilma, se află satul Țîrcov menționat pentru prima dată într-un document emis la 13 aprilie 1515. Satul este mărginit spre nord-vest, în amfiteatru, de culmea „Piatra cu Lilieci” pe care cercetări arheologice de suprafață au descoperit numeroase fragmente ceramice din epoca bronzului și din perioada secolelor II—I î.e.n., Prezența acestor urme materiale într-o zonă dominantă, cu urme de fortificare și cu o bună privești spre est, sud și vest ne-a îndemnat a efectua săpături arheologice.

Culmea „Piatra cu Lilieci” pe care se poate ajunge urcînd pieptiș dealul prin latura de est sau mai ușor prin colțul de sud-vest, se prezintă în partea superioară cu un platou orientat NE—SV, lung de 160 m și lat doar de 15—20 m în cea mai mare parte, subțindu-se apoi în partea sud-vestică pînă la 4—5 m, pentru ca în capătul de sud-vest să se relărgască pînă la 6—7 m. (Fig. 1).

Acest platou acropolă are toată latura de sud stîlcoasă și aproape verticală. Spre nord și nord-vest el prezintă mai întîi o înclinare abruptă datorită stîlcilor ce formează marginea de sud, apoi o înclinare la început domoală, pentru ca în final să fie relativ abruptă pînă în dreptul unor terase situate la circa 20 m mai jos.

Toată suprafața relativ orizontală a platoului a fost locuită atît în epoca bronzului cît și de către geto-daci — dovada oferind-o în afara bogatului material ceramic, urmele locuințelor de suprafață și a bordeielor. Pe baza secțiunilor efectuate s-a putut stabili că stratigrafia platoului-acropolă se prezintă astfel; la suprafață, pe o grosime de circa 0,20 m, se află solul vegetal de culoare brun-roșcată ce suprapune un pămînt negru cu numeroase fragmente de stîncă sfărîmată. Acest pămînt, gros de 0,30—0,50 m, reprezintă nivelul de locuire geto-dacică, în el descoperindu-se numeroase fragmente ceramice și obiecte din piatră. Urmează, pe o grosime de 0,10—0,20 m un nivel de locuire din epoca bronzului conținînd un pămînt de culoare cenușie și cu mult pigment alb. În continuare, în adîncime, se află o argilă gălbuie cu mult pietriș. În anumite zone în locul acesteia se află o argilă cenușie-verzuie foarte clisoasă. Aceste două ultime tipuri de argile formează solul viu fără urme arheologice în cuprinsul lor (Fig 2; 3a).

Spre sud-vest platoul coboară cu pante relativ line ce au fost amenajate de către geto-daci în patru terase prin placarea pantelor, pe o lățime de 3,60 m, cu bolovani de dimensiuni mari și mijlocii. Pe marginea teraselor astfel obținute s-au ridicat, tot din bolovani, ziduri late de 1,20 m. Diferența de nivel dintre terase, ce au o lățime de 17—25 m și o lungime de 27—50 m, este de 4,50—5 m. Laturile de sud—est și respectiv nord-vest ale teraselor sînt mărginite de pante anrupte, mai stîlcoasă fiind însă cea de a doua.

Stratigrafia constatată în urma săpăturilor arheologice efectuate pe terasele I și II se aseamănă în mare parte cu cea de pe platoul-acropolă. Singura deosebire o constituie nivelul de locuire geto-dacică care în acest loc se compune dintr-un pămînt cenușiu-castaniu.

În ceea ce privește nivelul de locuire din epoca bronzului el se constată doar pe terasa I pînă în dreptul zidului de bolovani. Această observație probează faptul că geto-dacii, cînd au ridicat zidul de pe marginea terasei precum și atunci cînd au placat panta cu

bolovani pentru consolidarea terasei, au răzuit terenul pînă la argila gălbuie cu mult pietriș ce constituie solul viu. De altfel această argilă fiind foarte clisoasă a stabilit în cele mai bune condiții bolovardii depuși la temelia zidului și pe panta terasei (Fig. 4).

Pe terasa a IV-a, cea mai joasă, pe unde se pătrundea în așezare, s-au ridicat pe cele două laturi de ESE și VNV cîte un val de pămînt. Primul dintre ele, mai bine păstrat, avînd astăzi o lățime de 7,50 m și o înălțime de circa 1,40 m, a fost înălțat pornindu-se chiar de pe stîncă calcaroasă transformată azi, pe alocuri, în var. Deasupra stîncii pe 0,50 — 0,75 m se află depus un strat de lut albicios a cărui zonă mijlocie — ce formează o „lențilă” groasă de 0,10—0,20 m și întinzîndu-se pe toată lățimea valului — prin ardere a căpătat o culoare cărămizie. Deasupra acestui lut albicios, pe 0,20—0,50 m, este depus un pămînt castaniu cu baza cărămizie, suprapus la rîndul său de actualul sol vegetal de culoare negricioasă.

Cel de al doilea val, mai mult presupus a fi existat deoarece n-a fost cercetat prin săpături arheologice, situat pe latura de VNV este astăzi foarte aplatizat avînd doar 0,25 — 0,50 m înălțime și 3.50—4 m lățime. El se oprește în dreptul stîncii, late de 5,50 m, ce se întinde pe toată latura din această parte a așezării. Azi pe această stîncă este situat un drum forestier. Toată suprafața cuprinsă între cele două valuri conține un pămînt castaniu-cenușiu de pădure fără urme arheologice.

Dacă în cele de mai sus am insistat asupra celor ce se văd la suprafața solului precum și a stratigrafiei așezării, în cele ce urmează vom prezenta pe epoci descoperirile arheologice propriu-zise.

Epoca bronzului

Nivelul aparținînd epocii bronzului are o grosime de 0,10—0,20 cm și se găsește atît pe platoul acropolei cît și pe terasa I. Este reprezentat în special prin ceramică, dar și prin cîteva fragmente de unelte de piatră (o bucată dintr-o rîșniță cu frecător, fragmente de cuțite).

Deși ceramica este în cea mai mare parte fragmentară și într-o stare de conservare precară s-au putut reconstitui o serie de forme ceramice.

Pasta din care sînt făcute vasele poate fi împărțită în trei categorii :

- pastă grosieră, cu pietricele și bucăți de calcar în compoziție, de culoare cenușiu-închis, cenușiu galben și mai rar cărămizie;
- pastă semifină, aspră la pipăit, cu mult nisip în compoziție, de culoare cenușie și cenușiu închis;
- pastă fină de culoare cenușie, cenușiu-gălbuie și cenușiu închis.

Au fost identificate următoarele forme :

Vase de uz comun — constituie o categorie bine reprezentată. Sînt lucrate din pastă grosieră, mai rar semifină. Din punct de vedere tipologic deosebim :

- vase cu corpul bombat, fundul îngust, marginea mai mult sau mai puțin evazată ;
- vase sac, cu pereții drepti, cu marginea întărită și lătită, dreaptă sau ușor răsfrîntă.

Amfora — forma specifică culturii Monteoru. Este reprezentată prin cîteva fragmente din pastă semifină de culoare cărămizie și cenușiu-gălbuie. Corpul, în trei etaje, are fundul îngustat iar la partea inferioară torți tubulare, dispuse simetric. Ca decor numai un șir de creștături iar o toartă este și ea crestată pe margini (Fig. 6 a/1).

Ceașca — este o altă formă ceramică specifică culturii Monteoru. Din pastă fină de culoare cenușie și cenușiu închis, ceștile sînt de mărimi diferite.

Fragmentele ceramice au permis numai reconstituirea parțială a unor asemenea cești. Au corpul rotunjit și gura ușor evazată. Torțile supraînălțate, trase din buza vasului, se arcuiesc ușor sprijinindu-se pe umăr (Fig. 5/1, 2). La partea superioară se află uneori un mic buton crestat pe margini (Fig. 6 b/4) sau o mică creștătură în afară (Fig. 5/2).

Exemple asemănătoare au fost găsite în așezările Monteoru din Moldova¹.

¹ M. Florescu, *Arheologia Moldovei* IV 1966, p. 70. pl. 123/5—6.

Cupa (bol) — reprezentată de câteva fragmente din pastă cenușiu-închis provenind de la exemplare mici cu corpul globular, gura evazată.

Strachină-castron — din pastă fină și semifină, cenușiu-închis și cărămizie, are o formă tronconică cu marginea întărită și ușor răsfrântă.

Puhar — reprezentat prin câteva fragmente din pastă cenușiu-închis. Au fie corpul cilindric cu fundul drept și margine dreaptă, fie corpul bombat, fundul ascuțit și gura evazată (Fig. 6 a/4).

Decorul, specific culturii Monteoru, constă din briuri alveolate, orizontale și verticale, briuri în relief și, cel mai des, briuri crestate. Acest tip de decor se întâlnește pe vasele de uz comun fie pe gît, fie pe pîntecele bombat al vasului.

Unele vase au pe buză crestături sau pe partea exterioară a buzei alveolări.

Alt tip de decor este decorul incizat. Constă în benzi de linii incizate dispuse orizontal, încadrate de șiruri de împunsături sau crestături (Fig. 6 a /3, 5) sau în câmpuri asociate cu benzi de linii orizontale (Fig. 6 b/3, 5).

Cercurile concentrice incizate se găsesc pe un număr relativ mare de fragmente ceramice. Sînt înconjurate uneori de șiruri de împunsături, alteori sînt tăiate de două linii incizate (fig. 6 a/2).

Un fragment ceramic are o mică toartă crestată pe margini dispusă în cîmpul de benzi incizate (Fig. 6 a/3).

Cîteva fragmente, foarte puține, sînt decorate cu linii în relief (Fig. 6 b/1, 2).

Pe baza formelor ceramice și a decorului, așezarea de la Tîrcov, punctul Piatra cu lilieci, se încadrează din punct de vedere cronologic la nivelul fazei Monteoru 1 C₃²).

Fragmentele decorate cu linii în relief par să ateste și existența unei faze Monteoru 1 C₃³, deși acest decor apare și în faza Monteoru 1 C₃⁴.

Dat fiind amploarea foarte restrînsă a săpăturilor existența acestei faze urmează a fi dovedită de cercetările viitoare.

A doua epocă a fierului. Civilizația geto-dacă.

Existența unor eventuale construcții pe terasele I—III este doar presupusă în momentul de față, cercetări viitoare sperăm a elucida această ipoteză. Astfel în colțul de sud-est al terasei I, în surpătura pantei, se observă un probabil „zid” de bolovani lung de 6—8 m. Pe de altă parte, în cuprinsul secțiunii trasate pe terasa I s-au constatat porțiuni compuse din pietre și bolovani de mici dimensiuni, amestecați cu fragmente de chirpic, ce par a delimita unele eventuale construcții. Caracterul limitat al cercetărilor ne împiedică pentru moment a spune mai mult în această privință.

În schimb în jumătatea de nord-est a platoului-acropolă, săpăturile arheologice au identificat urmele unor locuințe;

Locuința nr. 1 de suprafață, situată în apropierea colțului de nord al platoului, avea o formă dreptunghiulară (cca. 3 × 2,75 m). În colțul de sud al ei se afla o vatră păstrată fragmentar (20 × 25 cm). Pereții locuinței erau făcuți din nuiele și crengi de copaci prinse între ele cu o lipitură de lut bine fățuită. Fragmente din acești pereți, prăbușiți, sînt puternic arse în urma incendiului ce a pus capăt locuinței (Fig. 2 ; 3 b).

Locuința bordei nr. 2 situată oarecum în centrul platoului acropolă n-a putut fi dezvelită decît parțial — lungimea ei, pe direcția est-vest era de 3,25 m. Pereții erau plasați pe alocuri cu bolovani de dimensiuni mari și mijlocii. Fundul ei se afla la 0,75 m față de solul actual, iar în colțul de est era săpată o groapă pentru păstrat proviziile. De formă rotundă, cu diametrul de 1,10 m, fundul gropii se afla la adîncimea de 1,50 m. (Fig. 3 a).

În privința obiectelor de inventar s-au descoperit piese din metal, piatră, lut ars și ceramică. Ținem a menționa numărul foarte mic de oase de animale. Din metal este

² Marilena Florescu și C. Buzdugan. *Arheologia Moldovei*, 7, 1972, p. 165—173, M. Florescu op. cit., p. 62—84, Eugenia Zaharia, *Studii și Cercetări de istorie Buzoiană*, Buzău, 1973, p. 20—21.

³ Marilena Florescu, op. cit., p. 86—90. E. Zaharia op. cit., p. 21.

⁴ Eugenia Zaharia, op. cit., p. 21.

doar un mic fragment de fier dintr-o eventuală lamă de cuțit (Fig. 7/4). Din piatră se remarcă mai multe fragmente de rîșniță din tuf vulcanic de tipul rotativ cu meta și cata, tip specific secolelor I î.e.n. — I. e.n. (Fig. 7/11). Descoperirea lor în acest loc, pe un vîrf de deal ce se prezintă ca un munte, probează existența — în zonele plane din împrejurimi — a unei relativ intense activități agricole ce se solda cu recolte de cereale, iar boabele obținute erau măcinate la locul consumației.

Lucrate din lut ars sînt trei fusaiole bitronconice (Fig. 7/1—3) utilizate în timpul torsului și țesutului. În schimb, în privința vaselor ceramice se întîlnesc într-o cantitate foarte mare cele trei categorii îndeobște cunoscute — lucrate cu mîna, la roată și de import.

A. Ceramica lucrată cu mîna se compune din vase arse în general oxidant, culoarea cărămizie a lor conștințînd acest lucru. Nu putem spune însă că lipsesc vasele arse reducător sau mai bine zis cele arse inegal. În general, ceramica arsă cu mîna este obținută dintr-un lut amestecat cu nisip și pietricele care dau vasului un aspect zgrunțuros. Dar se întîlnesc și vase prelucrate dintr-o pastă mai bine aleasă și cu exteriorul netezit. Indiferent însă de compoziția pastei sau de modul de ardere se constată aceleași tipuri de vase.

A. 1. Vasul borcan cu buza dreaptă, oblică sau puțin rotunjită, verticală ori puțin oblică spre exterior. Corpul are pereții puțin arcuiți, iar fundul este drept. Pe corp se află patru butoni-apucătoare situați în jumătatea superioară. Reprezintă un tip ceramic moștenit de geto-daci din epocile anterioare (Fig. 8/1—3; 6; 9/2).

A. 2. Vasul borcan identic cu cel anterior butonii întrerupînd însă un brîu alveolar dispus orizontal sau în ghirlandă. Reprezintă de asemenea, un tip preluat din epocile anterioare (Fig. 10/1).

A. 3. Vasul borcan, identic cu cele anterioare, butonii întrerupînd însă o bandă de impresiuni. Dacă forma vasului este o preluare din epocile anterioare, decorul constituie o creație a celei de a doua jumătăți a sec. II î.e.n. (Fig. 8/5).

A. 4. Vasul borcan, identic cu cele anterioare, decorul constînd însă din linii incizate dispuse oblic sau în val. Decorul reprezintă o creație a geto-dacilor de la sfîrșitul sec. III î.e.n., el întîlnindu-se frecvent pînă după mijlocul sec. I î.e.n.

A. 5. Vasul borcan identic cu cele anterioare, decorul constînd însă din linii curbe sau oblice trase cu pieptănul. Decorul reprezintă de asemenea o creație geto-dacică de la sfîrșitul sec. III î.e.n. pînă după mijlocul sec. I î.e.n.

A. 6. Vasul borcan identic cu cele anterioare, suprafața exterioară fiind decorată cu elemente combinate din timpurile menționate mai sus, în speță brîul alveolar și liniile trase cu pieptănul (Fig. 13/1).

A. 7. Vasul bitronconic cu buza răsfrîntă oblic în exterior. Reprezintă un tip ceramic relativ larg răspîndit la geto-daci (Fig. 10/2; 9/3—4).

A. 8. Vasul de tip „urnă” cu pereții puțin arcuiți și prevăzuți cu apucători plate semicirculare sau dreptunghiulare. Ars reducător, reprezintă un tip ceramic moștenit din epocile anterioare dar întîlnit cu predilecție în secolele IV—III î.e.n. (Fig. 10/3).

A. 9. Cana cu corpul bitronconic și cu buza răsfrîntă oblic spre exterior. Toarta este puțin supraînălțată. Reprezintă un tip ceramic larg răspîndit în lumea geto-dacă (Fig. 12/1).

A. 10. Fructiera cu buza aproape orizontală, corpul tronconic, iar piciorul cilindric. Reprezintă unul dintre vasele cele mai larg răspîndite în așezările geto-dace (Fig. 9/5; 12/2).

A. 11. Castronul cu buza mult răsfrîntă în exterior, iar corpul tronconic (Fig. 8/4; 9/1).

A. 12. Castronul cu buza verticală corpul scund și fundul drept. Este o formă mai rar întîlnită (Fig. 9/6).

A. 13. Căjuia sau ceașca geto-dacică cu gura largă, buza dreaptă, corpul tronconic, iar fundul drept. Din buza pînă pe fund se află o toartă. Reprezintă un vas specific geto-dacilor.

B. Ceramica lucrată la roata olarului conține vase a căror pastă este îngrijit lucrată, bine aleasă și arsă în special reducător având prin urmare o culoare cenușie. Nu lipsesc însă nici vasele arse oxidant având deci o culoare roșie-cărămizie.

B.1. Cana cu corpul bitronconic (Fig. 14/4—5), uneori bombat (Fig. 16/1—2), cu buza răsfrântă oblic în exterior, cu o toartă ce pornește din sau de sub buză și merge pînă pe diametrul maxim, iar fundul este inelar. (Fig. 14/3). Corpul este adesea decorat, deasupra diametrului maxim, cu linii orizontale incizate. Un fragment de cană lucrată dintr-o pastă foarte fină este decorat prin pictare cu o bandă de culoare brun-roșcată. (Fig. 7/8). Constitue tipul de vas cel mai răspândit la geto-daci.

B.2. Cana cu gura largă și buza verticală, îngroșată la exterior. Corpul bitronconic are jumătatea superioară aproape verticală și decorată cu benzi de liuii lustruite, trase vertical și orizontal. Pe unul dintre exemplare toarta-apucătoare este alipită corpului. Acest tip de cană este specific sec. I î.e.n. — I e.n. (Fig. 12/3, 5).

B.3. Fructiera cu gura largă și buza răsfrântă aproape orizontal, dar cu marginea profilată. Numeroase vase au această buză decorată cu linii drepte sau în val trase prin lustruire. Un decor asemănător de linii lustruite trase circular, transversal sau în val se întîlnesc și pe corpul unora dintre ele. Uneori însuși piciorul, înalt și cilindric cu baza puțin evazată, era prevăzut cu linii lustruite trase orizontal (Fig. 12/4; 11/4; 15; 16/4—5; 7/6).

B. 4. Castronul cu buza oblică în sus, umărul carenat și corpul tronconic. Din buză pînă pe umăr sînt dispuse 2—4 forți late și puțin supraînălțate (Fig. 11/1; 14/1—2, 6).

B. 5. Vasul cu corpul globular decorat cu caneluri și linii lustruite. Gura, mai îngustă decît corpul, are buza îngroșată la exterior și trasă spre interior (Fig. 16/3).

B.6. Vasul mare pentru provizii cu buza răsfrîntă orizontal, iar corpul cu pereții mult arcuiți în partea superioară care este decorată cu linii incizate trase orizontal și în val. Uneori gîtul, puternic arcuit și dînd un aspect trompetiform părții superioare a vasului, este prevăzut cu caneluri în relief. Fundul acestor vase este inelar (Fig. 11/2—3; 13/2—4).

C. Ceramica de import este reprezentată de vase provenite din lumea elenistică tîrzie ce în secolul I î.e.n. se afla sub stăpînire romană.

C.1. Amfore dintr-o pastă albicioasă sau cărămizie (Fig. 7/10)

C. 2. Farfuria cu decor șampilat în centrul ei și toată suprafața interioară lustruită. Este un tip de vas întîlnit în lumea pontică ce se afla sub influența greco-romană în sec. I î.e.n. — I e.n. (Fig. 7/5).

C. 3. Strachina mică cu corpul puțin înalt și sprijinit pe un picior subțire a cărui bază este mult lătită (Fig. 7/7).

Pentru datarea tuturor acestor descoperiri nu ne putem baza, prin urmare, decît pe tipurile ceramice. Astfel cele cîteva fragmente de vase-urnă cu apucători orizontale semicirculare, precum și cea dreptunghiulară cu prag datează din secolele IV—III î.e.n. Din această perioadă datează și un castron cu buza verticală, dreaptă și corpul puțin înalt asemănător cu unele vase descoperite tot în județul Buzău, la Petrișoru Racovițeni⁴ pe valea Cîlnăului. Aceste cîteva fragmente ceramice probează prin urmare o efemeră locuire în perioada timpurie a celei de a doua epoci a fierului — secolele IV—III î.e.n.

În schimb numeroasele fragmente ceramice provenind în special de la căni și fructiere decorate prin lustruire cu motive geometrice — linii orizontale, verticale, în val sau în zig-zag — datează din a doua jumătate a secolului I î.e.n. — secolul I e.n. Din aceeași perioadă sînt și două fragmente ceramice — unul dintre ele provenind dintr-o cană — arse oxidant și decorate prin pictare cu linii roșii-brune (Fig. 7/8—9).

Aceste două tipuri de decor — lustruit și pictat — coroborate cu forma vaselor — în special cămile cu partea superioară a corpului aproape verticală — sînt specifice așezărilor geto-dace din secolele I î.e.n. — I e.n. identificate la Barboși—Galați⁵, Popina

⁴ G. Trohan, Cercetări Arheologice, 4, MNI, 1981, p. 45—52.

⁵ S. Sanic, Arheologia Moldovei, 12, 1988, p. 53—102.

Bordușani⁷ (Ialomița), Răcățanu⁸ și Brad⁹ (Bacău), Ōcnița¹⁰ (Vâlcea), Chichilău — Valea Lupului¹¹ (Buzău), etc.

Demne de remarcat sînt și cîteva fragmente ceramice descoperite pe platoul-acropolă într-o eventuală groapă menajeră sau locuință parțial dezvelită. Este vorba mai întîi de jumătatea superioară a unui vas de provizii lucrat cu mina dintr-o pastă relativ bună dar arsă neregulat. Gura largă are buza răsfrîntă oblic în exterior, iar marginea ei este dreaptă. Corpul cu pereții mult arcuiți este decorat, prin incizare, cu două linii ample în val mărginite de alte două linii deasupra și două-trei dedesubt. Forma și decorul vasului apar în perioada civilizației geto-dace din secolele II î.e.n. — I e.n., dar după compoziția pastei și modul de ardere el poate fi atribuit dacilor liberi din secolul III e.n. (Fig. 17).

În al doilea rînd tot acestei perioade trebuie să-i aparțină și alte fragmente de vase lucrate de asemenea cu mina dar dintr-o pastă în compoziție căreia se află foarte multă mică, scoici și pietricele. Indiferent că sînt vase de provizii sau borcane profilul este asemănător, doar dimensiunile variînd. Gura este largă și are buza răsfrîntă oblic în exterior, iar marginea este dreaptă. Corpul mult arcuit este decorat, în cazul borcanelor, pe partea sa superioară, cu linii incizate orizontale și în val amplu. Tot la borcane se poate constata o formă bitronconică a corpului datorită prezenței unui briu alveolar aplicat în pasta vasului — deci nu adăugat — și dispus orizontal pe diametrul maxim (Fig. 18).

Prin toate aceste descoperiri datînd atît din perioada timpurie a epocii bronzului, cît și prin cele geto-dace din secolele IV — III î.e.n., I î.e.n. — I e.n. ori cele din sec. III e.n. cele prezentate mai sus sînt deosebit de importante pentru lămurirea unor aspecte mai puțin cunoscute din istoria străveche și țării noastre. Pe de altă parte identificarea lor pe valea Buzăului umple un gol al cercetărilor de pînă în prezent, cercetări ce se impun cu necesitate continuate și în viitor.

⁷ G. Trohani, cercetări.

⁸ V. Căpitanu, *Carpica*, 18—19, 1987, p. 103—149.

⁹ V. Ursache, *Cetatea dacică de la Brad*, rezumatul tezei de doctorat, Iași, 1985.

¹⁰ D. Berciu, *Buridava dacică*, București, 1981, *passim*.

¹¹ Cercetări, Dragomir Popovici.

LES RECHERCHES ARCHÉOLOGIQUES À L'ENDROIT „PIATRA CU LILIECI”, DU VILLAGE TÎRCOV, COM. PÎRSCOV, DÉP. DE BUZĂU

Résumé

Le village Tîrcov se trouve au bas du sommet Dîlma. Vers le nord-ouest du village, en amphithéâtre se hausse la colline „Piatra cu Lilieci” qui contient à sa partie supérieure un plateau orienté NE—SO, long de 160 m et large de 15—20 m dans sa plus grande partie, mais ayant par endroit une largeur de 4—5 ou 6—7 m.

Ce plateau-acropole a sa côte méridionale rocheuse et presque verticale-graben — tandis que la côte septentrionale est un horst.

Tout le plateau a été habité pendant l'âge du bronze et par les géto-daces du IV-ème - III-ème siècles av. n. è., I-er siècle av. n. è. — I-er siècle n. è. et III-ème siècle n. è.

Vers le sud-ouest le plateau descend par des pentes relativement douces qui ont été aménagées par les géto-daces en quatre terrasses plaquées à l'aide de pierres.

Sur la quatrième terrasse, la plus basse et qui était la plus accessible donc pour entrer dans l'établissement, on a élevé deux vallum en terre sur les côtes de ESE et ONO.

L'établissement de l'époque du bronze appartient aux phases IC₃ et IC₂ de la civilisation Monteoru.

L'établissement géto-dace contient d'abord des traces des IV-ème - III-ème siècles av. n. è. et en suite des habitations du I-er siècle av. n. è. — I-er siècle n. è. La datation se fait à base de la céramique travaillée à la tour et décorée par polissage et avec de la peintures rouge.

On remarque de même quelques fragments céramiques du III-ème siècle n. è.

TÎRCOV - PIATRA CU LILIECI 1989

Plan cetate .

Fig. 1. Tîrcov — „Piatra cu Lilieci”. Planul general al săpăturilor

Fig. 1. Tîrcov — „Piatra cu Lilieci”. Plan général de la cité avec les Fouilles.

Fig. 2. Profil du mur d'est de la S. II.

Fig. 3.a. Profilul peretelui de nord de la S. I.

Fig. 3.b. Planul S. II. N și a casetei adiacente.

Fig. 4 Profilul peretelui de vest al S.I de pe Terasa I
și planul secțiunii

Fig. 4. Profil du mur d'ouest de la S. I. de sur la Terrasse I et le plan de la section.

Fig. 5 Fragmente de oști aparținând culturii Monteoru

Fig. 5. Fragments de tasses appartenant à la civilisation Monteoru.

Fig. 6a Fragmente ceramice Monteoru

Fig. 6.a. Fragments céramiques Monteoru.

Fig. 6b Fragmente ceramice Monteoru

Fig. 6.b. Fragments céramiques Monteoru.

Fig. 7 Obiecte din așezarea geto-dacă. 1-3. Fusaiole ;
4. Cuțit din fier ; 5-7. Ceramică de import ;
8-9. Ceramică pictată ; 10. Amforă ; 11. Rîșniță.

Fig. 7. Objets de l'établissement géto-dace.

Fig. 8 Ceramică gâto-dacă lucrată cu mînă

Fig. 8. Céramique gâto-dace travaillé à la main.

Fig. 9. Céramique géto-dace travaillé à la main.

Fig. 10 Ceramică geto-dacă lucrată cu mîna

Fig. 10. Céramique gétó-dace travaillé à la main.

Fig. 11. Céramique géto-dace tournée.

Fig. 12 Ceramică geto-dacă

Fig. 12. Céramique géto-dace.

Fig. 13 Ceramică geto-dacă

Fig. 13. Céramique gëto-dace.

Fig. 14 Ceramică geto-dacă

Fig. 14. Céramique géto-dace.

Fig. 15 Fructieră geto-dacă cu decor lustruit

Fig. 15. Fruitière géto-dace avec un décor poli.

Fig. 16 Ceramică geto-dacă cu decor lustruit

Fig. 16. — Céramique gëto-dace avec dëcor poli

Fig. 17. — Vase céramique du III-e siècle n. e.

Fig. 18 Vas ceramic din sec. III e.n.

Fig. 18. — Vase céramique du III-e siècle n.e.